STELE ALE GAZONULUI DEVIN ANTRENORI

SCURT ITINERAR EUROPEAN

● O MASIVĂ FORMAȚIE DE TINERI TEHNICIENI SE AFIRMĂ ÎN MAI TOATE ȚĂRILE CONTINENTULUI NOSTRU ● DE LA SUCCESUL LUI MILUTINOVICI, LA DEBUTUL LUI IAKIMOV ● RADICE, ȘEFUL DE PROMOȚIE AL NOII GENERAȚII DE SPECIALIȘTI ITALIENI ? ● JUCĂTORI CELEBRI PRINTRE JUNIORI ȘI COPII : ȘESTERNEV, GENTO, SUAREZ, SWART...

Circuitul clasic al vieții fotbalistice — care îl aduce pe sportivul de performanță, de pe gazon, pe banca antrenorilor — ne oferă, în ultima perioadă de timp, o suită de intersante apariții în grupul tehnicienilor, multe coincizînd cu frumoase promisiuni. Așa cum și în fotbalul nostru noua generație de antrenori începe să se facă tot mai viguros simțită, tot așa, în multe dintre țările europene, tinerii sau foarte tinerii antrenori s-au și făcut remarcați prin întîiele lor „fapte de arme".

Să vedm cîteva dintre ele.

★

Grupul internaționalilor de renume din fotbalul iugoslav care, în ultimele sezoane, s-a dedicat frumoasei — dar deloc ușoarei — misiuni a antrenoratului, e impozant. În grupul „bătrînilor" din acest lot îi recunoaștem pe **Beară, Zebeț, Horvat, Mitici,** în plutonul celor mai tineri pe **Soskici, Skorici, Miloș Milutinovici.** Acesta din urmă e autorul unui recent succes: a promovat în prima divizie pe Proletar Zrenjanin, dovedind nu numai o mare energie ci și multă competență în construirea unei formații excelent cotate în greul turneu de baraj.

Formația internaționalilor bulgari de renume care apare cu fapte recomandabile în activitatea de antrenorat nu-i nici ea mai prejos. După **Ștefan Boșkov,** cel care a realizat cu o viteză subliniată la vreme, ascensiunea pînă la direcția echipei naționale, mulți dintre celebrii titulari ai acelei formații de aur a lui ȚSKA Sofia l-au urmat pe calea antrenoratului: **Manolov, Dimitrov, Milanov.**

Cel mai proaspăt „profesor" dintre internaționalii bulgari, acel jucător de mare subtilitate care a fost **Iakimov,** va debuta direct ca antrenor de selecționată, ocupîndu-se de pregătirea reprezentativei **Kuweitului.**

Dacă vorbim despre ascensiunile rapide, cum au fost acelea ale lui **Boșkov** și **Iakimov,** este cazul să amintim despre antrenorul care culege astăzi numeroase elogii în Italia, tot pentru un asemenea progres rapid, dar și fructuos. E **Luigi Radice,** despre care se opinează că va deveni unul dintre cei mai valoroși tehnicieni ai fotbalului peninsular. Fostul mijlocaș al lui A.C. Milan, unul dintre fruntașii clasei de antrenori de la cunoscuta școală de la Coverciane, a lucrat în primii ani cu echipele de juniori și copii. La 36 de ani, vîrstă oarecum record pentru fotbalul italian, a preluat pe Cesena, formație modestă a campionatului secund, pe care a promovat-o în mod strălucitor în prima divizie. Fiorentina s-a luptat din greu să-l aibă ea în fruntea primei echipe și a reușit. **Radice** vrea să facă acum din unsprezecele din Florența (media de vîrstă 23 ani și jumătate, cel mai tînăr din întregul campionat) **„o formație a fotbalului modern, generoasă și sportivă...",** cum declara recent acest veritabil șef de promoție al noii generații de tehnicieni italieni. Generație în care îi mai găsim pe **Maldini** și **Trapatoni** — ce-și fac ucenicia la A.C. Milan, sub grija reputatului **Rocco** — pe **Chiappella.**

O să abordăm, acum, pe cei mai proaspeți antrenori, pe cei care lucrează — ascultați cu respect și admirație — cu juniorii și copiii, socotind că aceasta este o treaptă fără de care nu se poate vorbi de formarea unui veritabil pedagog. La ȚSKA Moscova îl aflăm pe **Șesternev,** care a predat cu cîteva săptămîni în urmă banderola de căpitan al selecționatei lui **Hurțilava;** la Genoa, **Suarez** a predat primele lecții echipei de juniori a clubului; **Gento** este conducătorul centrului de copii și juniori de la Real Madrid; ca și Jackie Charlton la Middlesbrough; **Banks** conduce o școală a celor mai tineri portari din fotbalul englez, școală patronată de federația din Londra; sărbătorit și aplaudat săptămînile trecute pentru anii de succes sub culorile lui Ajax, **Swart** a și trecut la dirijarea antrenamentului juniorilor marelui club din Amsterdam. Sigur că enumerarea noastră ar putea continua urmînd un divers și sugestiv itinerar european. Și chiar și de pe alte continente.

★

Acest tablou al noii promoții de tehnicieni europeni vorbește, credem, cu destulă convingere, despre o veritabilă avalanșă de tinere și proaspete energii sosite în grupul pedagogilor fotbalului. Să reținem că marea majoritate a foștilor campioni ai gazonului nu concep să înceapă altfel drumul lor spre consacrarea ca antrenori decît lucrînd la școala juniorilor și copiilor, acolo unde se formează cu adevărat caracterul și competența viitorilor conducători ai marilor echipe.

— ef. l. —

Suarez (tricou de culoare închisă) la prima sa lecție cu juniorii noii promovate, **F.C. Genoa.** După cum se vede, celebrul internațional aleargă în fruntea plutonului, fiind astfel un exemplu pentru tinerii săi elevi.

Carnet extern

PLEACĂ MARII ATACANȚI

Încă o plecare din arenă, a lui Tostao, *atrage atenția asupra impozantului pluton de înaintași de clasă pe care fotbalul i-a pierdut în ultima perioadă. Din motive accidentale, cum e și acela care îl scoate din competiție pe micuțul dar atît de rafinatul centru atacant al* Braziliei *și al lui* Vasco da Gama ; *prin sentința timpului dictată împotriva lui* Bobby Charlton *— retras demn și încă admirat — sau a unui* Swart ; *prin propriile greșeli și rătăciri, cum e povestea acestui* George Best, *fotbalist, care dacă își vedea de treabă, putea să mai joace, cu strălucire încă ani și ani ; nu sînt departe zilele cînd și un* Albert *sau un* Geoff Hurst *se vor despărți de gazon. Sau cînd și un* Jekov *sau un* Altafini *(cu toată miraculoasa sa renaștere din ultimele două sezoane) vor fi obligați să ia decizii asemănătoare... Ca să nu mai vorbim de* Pele. *Numai atacanți, dintre aceia care creează faza de gol sau o încheie cu artă și precizie.*

Generațiile noi vin cu recoltă destul de săracă de înaintași care să garanteze intrarea în primul pluton al valorii. Nu fără motive mărturisea, zilele trecute, selecționerul echipei Belgiei, Raymond Goethals : „Văd că marile echipe de club mai găsesc cîte un vîrf de atac de clasă peste hotare. Eu ce să fac ? Unde să găsesc un conducător al liniei de înaintare pentru reprezentativă ?" *Deși n-o spune la fel de deschis ca antrenorul belgian, și* Alf Ramsey *trece printr-o perioadă grea, de căutări fără prea temeinice surse de inspirație, față de criza liniei de atac a echipei Angliei. Formula cea veche se clatină, dispare chiar, prin retrageri ca aceea a lui* Bobby Charlton, *și o soluție de mare respirație și îndelungată valabilitate nu apare. Tot din lipsă de atacanți de clasă în noua generație.*

Soluții ? Urgența și gravitatea situației forțează imaginația tehnicienilor. Dettmar Cramer, *instructor tehnic F.I.F.A., unul dintre antrenorii care a străbătut în lung și în lat globul pentru organizarea cursurilor de antrenori și instructori sub egida forului mondial și cunoaște bine situația noii generații, opina pentru organizarea unor tabere internaționale de pregătire pentru juniori, mai cu seamă pentru atacanți. Utilizînd cei mai buni antrenori ai diferitelor țări, aceste perioade scurte dar intense de pregătire ar stimula — după opinia citatului tehnician — evoluția foarte tinerilor înaintași. E o idee...*

Ar mai fi și altele vizînd tot stimularea, prin competiții deschise juniorilor, celor mai dotate elemente , care ar avea, astfel, posibilitatea să se afirme. E cert că trebuie întreprins ceva de vreme ce compartimentul care continuă să rămînă cel mai sărac în titluri de clasă, la cluburi sau selecționate, e tot atacul. Și asta, în vreme ce disparițiile din arenă ale virtuozilor se succed, într-un ritm alarmant. **Eftimie IONESCU**

Echipa națională a statului Chile. De la stînga la dreapta (în picioare) : **Herrera, Lara, Muchaca, Quintano, Arias, Neff.** Rîndul din față : **Caszely, Valdez, Ahumada, Messen** și **Veliz.**

CHILE PREGĂTEȘTE MECIURILE CU SELECȚIONATA U.R.S.S.

● ABDICÎND DE LA ARMA SA PRINCIPALĂ — JOCUL OFENSIV — REPREZENTATIVA PERUANĂ S-A CONDAMNAT SINGURĂ ! ● FORMAȚIA CHILIANĂ, APROAPE O ECHIPĂ ÎNTREAGĂ DE CLUB ÎMBRĂCATĂ ÎN TRICOU NAȚIONAL ● ROLUL LUI RAMON VALDEZ.

După cum s-a anunțat, la 5 august, la Montevideo, pe celebrul stadion „Centenario", s-a consumat una din primele surprize de proporții ale preliminariilor C.M. în meciul de baraj pentru desemnarea cîștigătoarei grupei a III-a sud-americane, selecționata statului Chile a reușit să elimine din competiție reprezentativa Perului, una dintre revelațiile ediției precedente. Este un succes pe deplin meritat, obținut la capătul unei partide în care adversarii au deschis scorul, dar chilienii au egalat și apoi au înscris golul victoriei, succes, de altfel, care — după reușita din 1962, cînd s-a clasat pe locul al III-lea la C.M., în ediția organizată pe teren propriu — este cel mai remarcabil al reprezentativei chiliene. Fotbaliștii chilieni urmează acum să întîlnească într-o dublă partidă echipa națională a Uniunii Sovietice, un alt meci de baraj, pentru calificarea în turneul final, de anul viitor, al campionatului mondial.

Să vedem, deocamdată însă, care au fost armele cu care noul antrenor, **Luis Alamos** și băieții lui au eliminat Peru. În primul rînd, trebuie să amintim că selecționata peruană era inițial considerată unanim drept favorită, dar imediat după meciul retur, de la Santiago, în care Peru a pierdut cu 0—2 (în tur, 2—0, la Lima), opiniile s-au schimbat radical. Și nu numai pentru că o înfrîngere este... o înfrîngere, ci mai ales pentru că o serie de aprecieri nefavorabile se înregistrau la adresa selecționatei antrenate odată de celebrul **Didi.** Lipsa jocului ofensiv, mai ales, care se lăsa întrevăzut încă din timpul campaniei de pregătire, apoi dezbinarea echipei, nu sînt lucruri de nebăgat în seamă. În fine, **Roberto Scarone,** noul antrenor al Perului, fost internațional argentinian de mare clasă, a anunțat că nu mai puțin de cinci jucători titulari vor fi nevoiți să facă loc altor fotbaliști, a căror calitate principală — se spunea — este de a fi jucători „de șoc"...

Opinia publică fotbalistică din Peru nu a întîrziat să reacționeze. Majoritatea suporterilor echipei peruane au început să se întrebe dacă metodele aduse de „specialistul" condiției fizice, brazilianul **Coutinho,** membru în comisia tehnică a selecționatei campioane mondiale în Mexic, erau chiar așa de potrivite echipei reprezentative peruane. De fapt, în timpul perioadei pregătitoare întrebările ar fi avut destulă vreme pentru a-și găsi răspuns, dar atunci nimeni nu a încercat să le pună, toată lumea acceptînd, cu bunăvoință, teza antrenorului brazilian, care susținea că lucrul cel mai de preț pentru „națională" Perului la acea oră nu putea fi decît condiția fizică. Doar cîteva minute de joc au fost însă suficiente pentru directorul tehnic chilian, **Luis Alamos,** să distrugă faimoasa tactică pusă la punct de **Scarone, Coutinho** și comp. Pentru meciul de baraj de la Montevideo, **Scarone** nu a ținut nici măcar în ultima clipă seama de faptul că selecționata sa cuprindea jucători ca **Challe, Rojas, Sotil, Munante, Quesada, Ramirez, Obiitas, Navarro, Trigueros,** toți capabili să practice un joc colectiv de mare clasă. Peru a jucat din nou obstrucționist, așteptînd mereu greșeala adversarului, iar rezultatul s-a văzut la sfîrșitul meciului.

În tabăra adversă, lucrurile erau mult mai gîndite. Înainte de toate, trebuie să amintim faptul că, începînd de anul acesta, atît echipa campioană a statului Chile, **Colo Colo,** care a ajuns pînă în finala „Cupei Libertadores" (cînd a fost învinsă în... prelungirile celui de-al treilea meci, de baraj, de echipa argentiniană Independiente), cît și echipa sa națională și-au schimbat aproape fundamental stilul de joc obișnuit echipelor chiliene. Punînd un accent corect și pe pregătirea fizică, antrenorul mai vechi al selecționatei, **Rudi Gutendorf,** apoi actualul antrenor al „naționalei" și al lui Colo Colo, **Luis Alamos,** au preconizat trecerea la un joc mult mai direct pe poartă, renunțîndu-se la țesătura inutilă de pase de la mijlocul terenului, și mai ales la cea din fața porții adverse. În ambele echipe același conducător de joc, căpitanul echipei naționale, **Ramon Valdez,** lansează în adîncime vîrfurile de atac foarte rapide — **Caszely, Ahumada, Crisosto.**

Fotbalul chilian a suferit destule pierderi în ultimii ani, dar iată că „la greu" fiii rătăcitori au sărit în ajutor : la pregătirile echipei naționale au venit atît „mexicanii" **Quintano** și **Rodriguez** (ambii fundași centrali titulari ai echipei), înaintașii **Araya** și **Reynoso,** cît și fundașul lateral „brazilian" **Figueroa,** care joacă la Internacional Porto Alegre.

Desigur, jocul echipei chiliene nu este de natură să entuziasmeze specialiștii, dat fiind că accentul se pune pe apărare. Intenții ofensive ? În general numai contraatacul. Lucrul cel mai important este însă că din rîndurile lotului chilian fac parte aproape în totalitate toți jucătorii ai lui Colo Colo, lucru care spune foarte mult despre coeziunea formației de bază. **(D. GR.)**

F.C. HITACHI CAMPIOANA JAPONIEI

S-a încheiat, recent, campionatul de fotbal al Japoniei, întrecere la care au participat opt echipe și care a fost — după opinia revistei engleze **„World Soccer"** — cea mai interesantă și mai disputată ediție din istoria fotbalului nipon.

Pentru a susține afirmația de mai sus, este suficient să amintim că înaintea ultimei etape pe primul loc al clasamentului se găsea Yanmar, aflată la egalitate de puncte cu F. C. Hitachi Tokio, echipe despărțite de golaveraj, liderul avînd... un gol mai mult marcat decît cea de a doua clasată ! Ultima duminică fotbalistică a dat cîștig de cauză echipei din Tokio, care a izbutit să cîștige pe terenul formației Shin-Nihon Steel, în vreme ce Yanmar n-a reușit să învingă pe Mitsubishi.

Astfel, F.C. Hitachi Tokio a devenit campioana pe 1973 a Japoniei, preluînd titlul de la F.C. Furukawa, dar de retrogradat n-a retrogradat nimeni întrucît în Japonia... nu există divizie secundă ! După cum anunță ziarele din ultimele zile, federația niponă de fotbal studiază posibilitatea măririi numărului de echipe din Ligă, două formații provinciale — din Nagoya și Yokohama — exprimîndu-și dorința de a participa la viitorul campionat, ceea ce probează creșterea interesului față de fotbal pe un teritoriu pe care altădată jocul cu balonul rotund părea doar o „excentricitate" fără șanse de a se impune.

Golgeterul sezonului încheiat a fost atacantul central al echipei campioane, **Akkira Matsunaga,** care a înscris 12 goluri (în 14 meciuri), dintre care — performanță remarcabilă — 9 din lovituri cu capul.

La 34 de ani, **Kamata** (F. C. Furukawa) continuă să fie căpitanul echipei naționale a Japoniei...